

בס"ד. שי"פ ויגש, ה'תשפ"ה

ויגש אליו יהודה גוי, ובהתפטרות דפרשת ויגש נאמר: קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה גוי, ולקח עץ אחד, וכתוב עליו ליוסף גוי, וקרב אותם אחד אל אחד לך לעץ אחד, והיו לאחדים כידך, ולכאורה השיבות דהתפטרות להפרישה היא בזה שהתכוון דשניהם הוא חובבן יהודה ויוסף, אבל בפרישות בהגשת יהודה ליוסף (בפרשה) מדגיש (ש'יוסף) ה'י נעלה יותר מיהודה, ועד מיוסף ה'י מלך על כל אחיו, כולל יהודה, ובהתפטרות נאמר: ועבד לך מלך עכשיו יוסף הוא למעלה מיהודה, כי כסדר השתלשלות, י"א והיה הוא למעלה מהמלכות ויתירה מזו, י"א הוא משפיע למלכות. והו' ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני, דפירוש בי אדוני הוא שביהודה (כי) יומשך השפע מיוסף הצדיק (אדוני). ולעיתים לבוא שאו יתגלה שורש המלכות, שהוא למעלה משורש י"א, לכן אז יהי עבדי דוד מלך עליהם, אבל מזה שגם הפסוק ועבדי דוד מלך עליהם הוא בהתפטרות (דפרשת) ויגש, משמע, שבריש אליו יהודה (גם) המעלה דיהודה לגבי יוסף, אלא, שה' שמדגיש בגילוי בויוגש אליו יהודה הוא המעלה דיוסף לגבי יהודה, ובהתפטרות המעלה דיהודה לגבי יוסף.

10

ב) ויש לקשר זה עם המבואר בדרושי הצי"ע, דזה שטופי תיבות ויגש אליו יהודה הוא שורה, כי ענין ויגש אליו יהודה הוא שדמלכות (יהודה) וי"א (יוסף) שניהם שונים ומבאר, דענין שהו' הוא ע"ד מישו בלקיחת בפירוש הכתוב: לעשות ב'ישר' בענין ה', דענין אשר הוא החיבור והיחוד דדעת עליון ודעת תחתון, יהודא עילאה ויהודא תתאה (ששניהם הם בשורה), למהיי אחד באחד, דיוסף ויהודה כמו שהם מצד עצמם, הם (כמו) שני הפכים, דכיוסף (ו"יא) שהוא מלמעלה למטה, הואי דעת עליון שלמעלה יש ולמטה את, וביהודה (מלכות), שהוא מלמטה למעלה, הואי דעת תחתון שלמטה יש ולמעלה את, וענין ויגש אליו יהודה, הוא החיבור דדעת עליון ודעת תחתון, והו' שארז"ל: ע"פ ויגש אליו יהודה אין ויגש אלא לשון שלום, דענין השלום הוא (החיבור) דדעת עליון ודעת

- 1) ריש פישתנו ויגש.
- 2) ותיקאל לך, פ"ד.
- 3) שם, כ"ד.
- 4) פישתנו מ"ב, א"ב, וראח גם ד"ה זה ה'תשלי' (פתיח מלוכת ח"ד עי ק"ו ואל"ך) ושי"ג.
- 5) אהרית פישתנו שטפ"ב.
- 6) בעל הטורים ע"פ.
- 7) פ' ראח כ"ג ד' ואל"ך.
- 8) דאח ז"ג, י"ט.
- 9) ראח חותר - ח"ב ק"ה, פ"א.
- 10) ראח לפר"ת במדבר שבועות' 14 (נמכת לקמן בפנים).
- 11) י"ל ריש פישתנו.

פמת דבר

בס"ד.
לקראת שיק פ' ויגש, יום הבהיר ה' סבת ה'בעל"ט - הננו מצייאים לאור את המאמר ד"ר ויגש אליו יהודה גוי, שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתוועות דשי"פ ויגש, ה'תשכ"ה.

מערכת "אוצר החסידים"

שיק פ' ויגש, שנת ה'תשנ"א ה'י תת"א שנת אורנו פלג'אורח.
ארבעים שנה לשואת כ"ק אדמו"ר שליט"א.
ברוקלין, נ"י.

ז' חז"ם בו, "ד"ר נצח" באופן גלוי לעיני כל העמים נכבית המשפט הפדול'י בנוגע לספרי נכבית רבותנו נשיאנו שבספריית לייבאוויטש.

והנה בתרגום ערביים אר' שפתי פתח פירש, שפתי פתח באריותא. ומבאר בכמה דרושים: המכאיים הענין דמורה ותפלה (וגם בדרוש הניל"ג) דהבשה שבפסקי זה שבוהמלת התפלה היא, שהתפלה (פי' יגיד תהלתך) תהי' כמו תורה (אר' שפתי פתח באריותא). זכמי שכתורה, הוורה שהאדם לומד הוא דבר ה', דכרי אשר שמתי בפד' האדם הוא כעונה אתר המורה. כמרי"כ גם התפלה תהי' באופן דופי יגיד תהלתך, שתפלת האדם תהי' שעל ידה תומשך (יגיד מלשון המשכה) תהלתך, תפלתו של הכפיה.

ד) והנה מבאר בדורושים הנ"ל. שחורה תפלה הם דוגמת שני הענינים דלמעלה מעלה עד אין קץ ולמטה מטה עד אין תכלית. דמורה שהיא המשכה למעלה היא דוגמת הענין דלמטה עד אין תכלית. ותפלה שהיא העלאה מלמטה למעלה (השרש דתורה) הוא ענין ההתפשטות והגילוי. שהוא מתפשט ומגלה למטה עד אין תכלית, וזה שאר"ס הוא למעלה עד אין קץ הוא כמו שמתעלה ונכלל בעצמותו למעלה מעלה עד אין קץ. מצב. שתפלה היא למעלה מתורה. והבכשה אר' שפתי פתח ופי' יגיד תהלתך היא, שהתפלה שהיא מלמטה למעלה תהי' (נ"ל) המעלה דמורה, מלמעלה למטה.

והענין הוא דתפלה היא שחודש מנשך ומתפלל, וגם ההמשכה שעי' התפלה, זה שהקב"ה ממלא את בקשתו, היא מצד המעלה דעבודת המטה, למעשה ידיר מנסתין. ויש לומר, דמהקצתים על זה שצריך לעמוד בתפלה לכבוד לפני רבו באימה כראת נפשותיו, הוא, כי זה שעבודת המטה (תפלה) מעוררת למעלה את הרצון למלאות את בקשתו, הוא (כעיקר) לפי שעבודת המטה ישנה המעלה דבטול הישג, ולפי כל שהתפלה היא כביטול גדול יותר, היא מעוררת יותר למעלה למלאות את בקשתו. וזהו שתפלה היא העלאה מלמטה למעלה, כי הנקשה דתפלה היא כביטול (כאופן זעבד

- 24 סודים תרכ"ז ע' רפ"ה. תרכ"ז ע' תל"א. שם ע' תמ"ג. וראה גם אודות (יחל אור) לחתלים שם ע' עפ"ה.
- 25 סודים תרכ"ז שם ע' ס"ה. ע"י ע"י.
- 26 ישיע נ"ב. כא.
- 27 ראה תרי"א תורו טו, ספי"ג ואר"ל. ד"ה בחודש השלישי היתשטי"ט סי"ג (סודים מלוטק חיד ע' רנ"ט.
- 28 ראה ד"ה על גי' העולם עמוד היתשי"ד סי"ג (סודים מלוטק חיד ע' שפד"ה) והנשמו שם בהנהיג

- 15.
- 29 המשך תרכ"ז ע' קפ"ה. ונכ"מ.
- 30 ל' הכתוב - אינ' יד' טו.
- 31 רב"ם תהי' תפלה פיד ד"ה. תשריע (ראדתי) אינ' תהי' תפלה מיז שיעי' תפלה הוא מנפי חודש שבוה. בהמשך דפסוק המבונה - וענין זה הוא כביטול ויש לקיים סי"ט במדבר - כ' ב.
- 33 ראה סודים תרכ"ז שם ע' (ע' תמ"ג) תרכ"ז שם ע' (ע' שהמעלה דתפלה האבות היא לפי שהם בטלים כביטול דמרכבה. וראה ברכות ל"ד, ספי"ג (הבא בסודים תרכ"ז ותרבי"ח שם) דהטעם על זה שהוועלה תפלות של רחבי"ד הוא לפי שהוא, כעבד לפני המלך".

תחתונתו. ופי' משי"ד נקבעו בני יהודה וכו' ישראל יחזיקו ושמו להם ראש אחד דכפשי"ג, העבודה דבני יהודה היא מלמטה למעלה, דעת תחתון, העבודה דבני ישראל לעשרת השבטים ששייכים ליוסף [הוא מלמעלה למטה, דעת עליון, ולעיל יתחברו יחד, למטה אחד באחד.

ומזה מוכן, שבהגשת יהודה ליוסף, שני ענינים שבגילוי הענין דהגשת יהודה ליוסף הוא לפי יוסוף (סוד ד"א) הוא המשפיע והזדה (מלכות) הוא המקבל, ולכן נגש יהודה ליוסף וביקש ב' אדוני, שיומשך בו השפע מיוסף הצדיק. (ע"ה) ענין בהגשת יהודה ליוסף, שמדוננו בהסופי תיבות דייגש אליו יהודה, שהוא החיבור והיחוד דיוסף וי"א, דעת עליון ויהודה (מלכות) דעת תחתון) שיהי' לעיל, שהמלכות תהי' כמו היא, ועפ"י יש לומר, שבוישג אליו יהודה מורמו גם העלי' דמלכות שיהי' לעיל, שהמלכות תהי' למעלה מד"א, אשת חיל עסרת כעלה"ג, שלמעלה גם מהענין דשניהם שוים.

ויש לומר, דזהו מה דאימא בורה"ג, שהגשת יהודה ליוסף הוא ענין סמיכת גאולה לתפלה [דגאולה היא בחינת סוד, יוסף, ותפלה היא בחינת מלכות, יהודה"ג]. דמלשון רד"ק"ט סמיכת גאולה לתפלה (ול"א סמיכת תפלה לגאולה) שתפלה היא במקומה וגאולה נסמכת (נגשית) לתפלה מוכו"ג, שהעיקר הוא"ג התפלה. ומה שאומר בזהו שהגשת דה"ה דיוסף ה"י"ע סמיכת גאולה לתפלה, משמע, שגם בהגשת יהודה ליוסף ישנה (בהעלם) התפלה דיהודה לגבי יוסף.

ויוכן זה, בהקדים מ"ש אדמו"ר (מהורש"ם) נ"ע בדי"ה זה"ג, דזה שיהודה הקדים תחלה ב' אדוני (דלכאורה הי' צריך להתחיל ידבר נא עכ"ד גו') הוא כענין קדימת פסוקי"ג אר' שפתי פתח קודם התפלה [שאי' זה הפסק בין גאולה לתפלה, כדאיתא בגמרא"ג, כיון דתקינו רבנו למימר אר' שפתי פתח, בתפלה אריכתא דמיא].

- 12 אהיה שם שמט"א.
- 13 תשע ב"ב.
- 14 לקי"ת במדבר ג' ו' ואר"ל (וראה שם ג' ד') - הובא באה"ת שם (שט"ט ב').
- 15 משלי י"ב, ד.
- 16 היא ריש פירשתו (ר"ה ב').
- 17 ד"ה ענין הגשת יהודה ליוסף תרכ"ט (סודים תרכ"ט ע' יג ואר"ל). ד"ה יוש תרכ"ט המשך תרכ"ט ע' קט' ואר"ל תרכ"ט ע' (שם ע' חפ"ג ואר"ל) (המשך תרכ"ט ח"ב סי"ג תשד ואר"ל). ועוד, וראה ד"ה זה החשילי (סודים מלוטק חיד) תהי'.
- 18 ברכות ד' ב' שם פ"ג.
- 19 ראה בהמשך בעודה"ג.
- 20 נמכונו גם מזה דזה שצריך לספור גאולה לתפלה הוא כבד' שהתפלה תקבל - ראה ירושלמי ברכות פ"א ד"ה (הבא בפרי"ש לבריכות שם ד"ה זה הסודי). ש"ע אה"ה אינ' תהי' תפלה ספי"א סי"ב.
- 21 תד"ת - סודים תרכ"ז ע' ס' ואר"ל.
- 22 תהלים נ"א י'
- 23 ברכות שם.

שבה מלכות התורה, אבל בהתורה עצמה, שהיא חכמתו של הקב"ה שלמעלה משכל הבריאים. אין חילוק בין שכל הנער לשכל הקוץ, ולכן גם כשיקוץ לא יסור מן הדרך שלמדוהו בהיותו נער. ומוסיף בהמאמר, דכתיב: "נער הייתי גם זקנתי, נער הוא מטיש שביצירה וגם זקנתי הוא עלייתו באצילות, דחכמת התורה שבאצילות, היא נעלית הרבה יותר מחכמת התורה שביצירה." ואעפ"כ, גם כשיקוץ יתעלה באצילות לא יסור מהדרך שלמדוהו בהיותו נער ביצירה, כי עצם התורה היא תענוג העצמי דהעצמות (אחר) אצלו גוי שעשעויו, אצלו דוקא, שלמעלה גם מחכמתו של הקב"ה, חכמה דאצילות, וכןגוץ לענין גב שכתורה (שהיא עיקר חילוק בין ההשגה דייצירה וגם ההשגה דאצילות). לשכל אנשי להשגה דאצילות.

ועפ"י יובן עוד יותר היתרון בהמשכה דתורה לגבי ההמשכה שעי" תפלה דהמשכה למטה שעי" תפלה היא (לא שהאצילות עצמו נמשך למטה, אלא) שעי" ההמשכה נעשה שינוי בענין העולם והתהמשכה דתורה, היא ומשכח אלקות שגם לאחר ירידתה למטה היא חכמתו של הקב"ה. ויתירה מזו, שהאצילות שכתורה שונמשכת למטה ומתבלשת כשכל של האדם הלומד אינה בגדר עלמין, שלכן, ההשגה דשכל אנשי וההשגה דאצילות הם בשורה משלגבה.

ויש לומר דכמו שהתרון בהמשכה דתורה לגבי ההמשכה דתפלה הוא בנוגע להמטה, שנמשך בו גילוי אצילות, עדין הוא בהתרון שבהמשכה שעי" תפלה לגבי ההמשכה דתורה, דנוסף לזה שכתורה ההמשכה שעי" תפלה היא מלמעלה מהשאלות, והתרון בהמשכה שעי" תפלה הוא גם בנוגע להמטה, שעי" התפלה נעשה שינוי בהנבואים שלמטה, לרפאות החילים והברך השונים, ולהוסיף, דענין זה [שעי" תפלה נעשה שינוי להמטה] הוא בכל תפלה, והענין הוא, דמבואר בדודיש הנ"ל דהצי"ג, דזה שא"תא בגמרא, שבתפלת ציבור (דוקא) כתיב: "הו אל-כביר לא"י ימאס, שהיא רצוי ומקובלת לעולם, הכונה בזה היא, דזה שהקב"ה ממלא חכמה דתפלת ציבור, הוא גם בגילוי, והיינו, שגם בתפלת יחיד, הקב"ה ממלא את מקומו (וכדמזכר מזה שאנשי כנעני חקנו להפליג, פעמים בכל יום, וכדאי שלא חקנו שתו"י ח"י ברכה לבטלה), אלא שכתפלת יחיד, אפשר שהשפעה (מילוי חכמה) תהי' בהעלם והעלאת דתפלת ציבור היא שהשפעה היא בגילוי. ולהעיר, שבכמה דרושים מבאר שכתפלת

40) י. הכותב - תהלים י"ז, כ"ה, וא"ו"ל (כמותו יז, ב נחמ"ס) ש"ר העולם (פס"ט) אמר.

41) משלי ח', ל.

42) תהי' פ"א ד"ה לכה"י מיש בפע"ח (מנה), א.

43) אה"ת ענינים שם ע' קכב.

44) ברכות ת', רע"א.

45) איוב ל"ה, ה.

46) כ"ה בגמרא שם, ובפסוק: "ל' ונא"ת ת: כ' הן אל לא ימאס, ותי'ן חז"א"ג מתיש"א לרכות שם.

47) לשו' אה"ת בשי"ע א"ח ה"ל ברכות השנה רס"ב.

48) תרכ"ז שם ע' רפ"ה, תרכ"ז שם ע' חל"ה, שם ע' תמ"ג תרנ"ח ע" ע"ה.

המבקש, דענין הכיטול הוא שייצא מציאותו, העלאה מלמטה למעלה (ותורה היא דבר השם) וישנו גם לפני עסק התורה דהאדם והפעולה שנעשית עיי עסק התורה דהאדם היא שהתורה ואו"א"ס המלוכה בה נמשכים להאדם ויתורה מזו, שגם המשכת התורה ואו"א"ס המלוכה בה בהאדם העוסק בתורה, הוא לא עיי שהאדם ממשל את שכלו, אלא אדרבה) שהתורה נמשכת ומתבלשת בשכלו של האדם כמו שהוא במציאותו, המשכה מלמעלה למטה.

ויש לומר, דכמו שבתורה, השייכות שלה להענין דלמטה עד אין תכלית היא ליה שראו"ס הוא למטה עד אין תכלית, שהתורה היא חכמתו ורצונו של הקב"ה נמשכה למטה מטה, כמ"כ הוא בתפלה שהשייכות דתפלה להענין דלמעלה עד אין קץ הוא לא רק לפני שהתפלה היא העלאת האדם (גם) ליה שאו"ס הוא למעלה עד אין קץ, דזה שעי" התפלה מתעורר רצון חדש למלאות בקשת המתפלל, וגם כשע"פ חכמת התורה אינו ראוי להזי' ליה, הוא לפי שעי" התפלה נעשה עלי' ברה"א שלמעלה, שהוא מתעלה למעלה מהשתלשלותו, ולמעלה גם מהחז"ה, עד למעלה מעלה עד אין קץ, ומשם נמשך הרצון חדש למלאות את בקשתו אלא שאעפ"כ יש יתרון בהמשכה דתורה לגבי ההמשכה שעי" תפלה. דההמשכה שעי" התפלה כיון שתפלה היא עבודת המטה, לכן גם ההמשכה מלמעלה שעי" תפלה היא בנוגע לענין העולם (מילוי חכמה המתפלל), אלא שטורש ההמשכה היא מלמעלה מעלה עד אין קץ. וההמשכה דתורה שהיא המשכה מלמעלה מצד עצמה, היא המשכת אלקות. שגם לאחר שהתורה ירדה למטה ונתלכש בשכל אנשי, היא חכמתו של הקב"ה שלמעלה משכל הנבראים.

ה) וביאור הענין בפירוט יותר, יובן ע"פ מ"ש הצי"ג בהמאמר: ד"ה להכי הענין שאראו"ל: "שאר א"ס ב"ה הוא למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית (שהכל הוא שבו נמצא מאמר הנ"ל) ה"י משר כמה שנים בשב"י, ובזמן האחרונה נפדה מהשבי והגיע לכאן. ולהעיר, שבדודיש זה ישנם כמה ענינים שא"ת ברדושים הנ"ל] בפירוט הכתוב: "חנך לינו ע"ל כי ידוכ גם כי יקוץ לא יסור ממנו, ולבאור כשהאדם מקוץ צריך להעלות למדרגה נעלית יותר, ומח"י המעלה שגם כשיקוץ לא יסור מהדרך שחינוכו אותו כשהי' נער, ומבאר בהמאמר, שבשכל אנשי יש חילוק גדול ורצונו בין השכל שהאדם משיג בנעורו להשכל שהוא משיג בגילוי ומכ"כ בוקנתו אבל בהתורה שהיא אלקות, החילוק שבין נעורו לזקנתו, הוא רק בהשגת השכל של האדם

34) ראה ד"ה ש"ר המעלות לדוד הנה מה טוב גי' החשיב ס"ה (ס"ה) מלוקט חיד ע' הנה ונתחנמן שם הערה 29

35) נדפס באר"ת ענינים ע' י' וא"ל - ראה שם ע' קכ"ה.

36) ראה תקי"ז סוף תיקון ה' (וראה שם תיקון ט' - מ' ב, ו"ח תת"ו ל"ה, סעי"ג.

37) בשנת חשביה - שנת אה"ת מאמר ה"ה.

38) משלי כ"ב, ו.

39) ראה תהי' חז"ת ספר ע"ה) ב.

ההמשכה היא בגילוי, אבל ביאר זה אינו מספיק, כי גם תפלת ציבור, גם כשהשליח ציבור הוא אדם גדול ביותר, אין בכחה לפעול בגילוי שינוי גדול בהכרח, ופוסט השני דתחית המתים, כשישנם מסכים המעלימים ומבאר בהמאמר, דע"ש שהעמיד אותם (רב) לפני החיבה ונעשו שליחי ציבור דכלל ישראל, שברך (ע"י תפלתם) את המסכים, ונוסף לזה שהציבור שהיו בשעת תפלתם כולם התעוררו מאד, והנה גם המסכים מצד אלו שלא היו ולא נתעוררו, שברך ר"ח וכו' ע"י תפלתם, מכיון שתפלתם היתה בתור שליחו ציבור דכל ישראל, גם של אלו שלא נתעוררו.

ויש לומר הביאור כזה, שע"י (ש"ב) העמיד אותה לפני החיבה, ויעשה אותה לשלוח ציבור דכל ישראל, פעל זה על כל ישראל (גם על אלו שלא ידעו כלל מכל הענין) שידיו נגורים אחרי הציבור שהיו בשעת תפלת ר"ח וכו', ומכשיב אחרי ר"ח וכו' עצמם (ושלוחו ציבור) ולכן, ההתעוררות דהציבור שהיו בשעת התפלה, ותפלתם של ר"ח וכו', פעלו בפנימיות על כל ישראל, וע"י נטילת המסכים.

8) והנה זה שנתבאר לעיל (סעיף ז') דהמשכת האור שלמעלה מהשתלשלות שע"י תפלת רביא, שעל יד נעשה (שינוי) בעניני העולם (ולא שהאור עצמו נמשך למטה) היא בתפלה כמו שהיא מצד עצמה (א"כ) כשהתפלה היא באופן שיש בה גם ענין החיבה יש לומר, שבהמשכה שע"י תפלה זו, ישנם שתי המעלות. שש"ש המשכה היא למעלה מעלה עד אין קץ, ושואר עצמו נמשך למטה, היינו, דכהשני שנעשה כהעולם (שהתורה מתרפא וכי"כ) נרגש בכלל לא רק השני בעולם (התוצאה מההמשכה) אלא גם תאר האלקי שעל ידו נעשה השינוי.

ויש לקשר זה עם המבואר לעיל (סעיף ג') שהקשה אד' שפתי תפתח ופי יגיד תולדות שבחמלת תפלת שמ"ע היא שתפלת האדם תהי' באופן שעל ידה תומשך תהלתו תפלתו של הקב"ה, וכשהתפלה היא באופן זה ישנם בה שתי המעלות. המעלה התפלה - עבודת המטה [שמגיעת למעלה מעלה עד אין קץ, למעשה ידך תכסות], המעלה דתורה - המטה מתעורר, וע"י תהיבך דשני הענינים בנבדוד התפלה, שגם בשעת האדם היא באופן דפי יגיד תולדות, ע"י, גם כשהמשכה שע"י התפלה ישנם (דוגמה) שני הענינים. שעל ידה נעשה שינוי בחמטה, ושהשינוי בהמטה הוא באופן שנוגש בו (תאר האלקי) שעל ידו נעשה השינוי.

9) וע"י יש לבאר השייכות דייגש אליו יהודה להחזיקו דשתי הדיעות דעת עליו ודעת תחתון, כי שני הענינים דתורה ותפלה, הם ע"י דעת עליו

51) אלא שגם בתפלת ציבור יש כפי חילוקי דרגות, וכל שהבשקה הוא גדולה יותר צריך תפלה גדולה יותר, וגם שהשליח ציבור יהי' יוקו וכו' שתפלתו בשמעת (ראה ש"ש ארז"ו אי"ח הל' ברכות השותף סעיף ט"ו). ולכן יהי' צריך שהש"ש יהי' ר"ח וכו' שיהי' דוגמת האבות. 52) וע"י לב ביד סתמה עליו (בתוכנית ק"ב, ושי"א, הגם שאין יודעים כלל מזה.

קלג ונגש אליו יהודה, תש"א

ומלשיך בהמאמר, דזה שלפעמים המשכת השפע היא בהעלים הוא מפני ריכוז המסכים המבדילים. והיינו, דזה שהשפע הוא בהעלים, הוא לא מצד אופן ההמשכה (שהמשכה היא בדרגה דהעלים שלמעלה מגילוי), אלא שההעלים הוא מצד המסכים המעלימים, וכדוגמת נתינת מתנה בכלי סגור, שהמתנה היא בשלימות כהכלי, (אלא) שמצד המסך דהכלי אי אפשר לקחת אותה סגור, ומוסוף בהמאמר, שההשפעות שנמשכ ע"י כל התפלות, לא רק שישנם בשלימות בהעלים אלא שסוף סוף יהיו גם בגילוי. וכשייתעוררו כל ישראל בחטונה שלמה וינטלו כל המסכים, יתגלו אז כל ההמשכות דכל התפלות שנמשך כל הדורות.

6) וצריך להבין, דהטעם שע"י תפלה נמשך אור שלמעלה מהשתלשלות שעל ידו נעשה שינוי בהנבואים (לרפאת החולים ולברך השנים), הוא מצד התחלת מ"ן שבהתפלה, דענין העלאת מ"ן שבהתפלה הוא לכאורה כשהתפלה היא בחיבונה ובכשיל, ובהמאמר מביאר שע"י (כ) תפלה נעשה שינוי בהנבואים (אלא שהוא בהעלים), ויש לומר הביאור כזה, דביעת שיריאל מתפלל (גם כשאנו מכיון בתפלתו) בפנימיותו הוא כעומד לפני המלה, אלא שהוא בהעלים. ולכן, כל תפלה דירשאל היא העלאת מ"ן שמעוררת וממשכת האור שלמעלה מהשאל שאלות לשנות את הנבואים, אלא שההמשכה והשינוי למטה (מילוי הבקשה) שע"י העלאת מ"ן והוא בהעלים. וכל שהחיבונה הביטול שנתפלה הם בגילוי יותר, מילוי הבקשה הוא בגילוי יותר.

7) ח' ומלשיך בהמאמר, שעפ"י יוכן מה דאימת הנבואה, וראה ארז"ת שם, שלאותי שמבאר הבניא ש"י, היינו וכו' הם דוגמת האבות, העמיד אותם רבי לפני החיבה,

אמר משיב הרוח ונשיב יקא, מוריד הגשם ואתא מיטרא, כי משי למימר מחי המתים רשע עומא, וצריך להבין, דר"ח וכו' היו מתפללים בכל יום ואעפ"י שהמשכה שע"י תפלתם (מש"כ יקא, אתא מיטרא, רגש עלמא) היתה דוקא כשהעמיד אותם רבי לפני החיבה, ולכאורה הי' (אפ"ה) לומר, דע"י שהתפללו לפני החיבה והיו שליחי ציבור, הי' בתפלתם כח הציבור, ותפלת ציבור רצ"י ומקובלת לעולם, דגם כשישנם מסכים

49) דבאס הי' באופן זה - היו הנבוכות דשמרי"ע ברכה לבטלה, וראה ארז"ת שם, שלאותי שמבאר שהעלמים הוא מצד המסכים, אומר, וכ"ז אין נקי תפילת שוא חז"ר. 50) ב"מ פ"ה, ב.

ספרי' — אוצר הספרים — ליובאוויטש

קונץ
שלשלת האור

שער
ראשון

חיכל
תשיעי

קונטרס

ל"ז סבת - תנש"א

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שלש"א

שנאי אוראהו

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר הספרים"

770 איסטערך פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ושתים לבריאה
ה' תת"ש שנת נפלאות בכל
שנת הוצר"ק ל"ז אומו"ר שלש"א

קונטרס ה' סבת, תנש"א

קלד

ודעת תחתיו. דנוסף לזה שתורה היא למעלה היא למטה ותפלה היא למטה למעלה (רדעם עליון הוא למעלה למטה ודעת תחתיו הוא למטה למעלה כו') והיה זה שהתורה נמשכת בשכל של האדם כמו שהוא במציאותו (דהגם ששכל האדם הוא באין ערוך לחמורה, מ"מ בכ"י ששכל האדם יכין וישיג המורה שלומד אינו צריך לצאת ממציאותו) וגם אז היא דבר השם, היינו שהמשכת התורה למטה היא לא כפי גודל המטה אלא מצד ענין התורה (שלהיותה כלי גבול היא נמשכת בכל מקום) מורה שבהמשכה דתורה אין הנבואים תופסים מקום — דעת עליון שלמעלה יש (ולמטה אין), וזה שהמשכה דתפלה היא מצד המעלה דעבודת המטה (למעשה יריד תכסוף) וכן זה שעיניה של המשכה זו היא לשנות את הנבואים, מורה שבהמשכה זו המטה תופס מקום — דעת תחתיו שלמטה יש (וע"י בקשת יהודה (כ"י) אדוני, שהיא כענין קדומת פסוק אד' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך קודם התפלה (כנ"ל) סעיף ג') שהתפלה של (תפלה האדם) היתה באופן שעל ידה תומש תפלתו של הקב"ה, גם ההמשכה שע"י תפלתו, שענינה היא לעשות שניו בהמשכה היתה באופן שה"י נרגש בה בגילוי ההמשכה תלמולה (שלמעלה מהשתלשלתו) חיבור שתי הדיעות.

וע"פ המבואר לעיל (סעיף ד') שתפלה היא למעלה ומורה (דחמורה היא דוגמת הענין דלמטה מטה כו' ותפלה דוגמת הענין דלמעלה מעלה כו') והיה זה דחמורה לגבי תפלה הוא שהמשכה דחמורה היא המשכת אלקות, יש לומר, שבהמשכה היא באופן שיש בה גם המעלה דחמורה, התפלה היא למעלה מחמורה, וע"ז הוא בדעת עליון ודעת תחתיו, וכשיעצת תחתיו הוא באופן שמאריך כנגם הגילוי דדעת עליון, אזי היא למעלה מדעת עליון, וע"ז הוא כו"א ומלכות, שהם דעת עליון ודעת תחתיו כנ"ל סעיף כ"א דע"י שהמשכה נעשית כמו ה"א (שניהם שוים), הוא במקדמה להגילוי דע"י שרש המלכות של מעלה משרש ה"א, ולכן בהחבור דשתי הדיעות שבו"גש אליו יהודה יש בהעלם גם הע"י דמלכות שיה"י, לע"ל, שהמלכות חו"י למעלה מזה"א, אשת חיל עטרת בעלה.

(53) ראה לעיל ס"ב.

(54) היינו שאינו משתרת ע"י המקום שבו נמשכת. וראה לעיל ס"ה. שעצם החמורה באצילות ונשי' היא בשורה.